

Riječ urednice

Vrlo je teško napisati uvodnik uz broj koji donosi čak pet nekrologa povodom smrti petoro naših dragih i cijenjenih kolegica i kolega klasičnih filologa. Teško je napisati nešto inspirativno, nešto poticajno, nešto vedro: ipak, s obzirom na entuzijazam koji su oni širili svojim nastavničkim i znanstvenim radom te svojim svesrdnim zalaganjem za našu struku, dugujemo im optimistično ići dalje. Taj optimizam i nadu da će klasična filologija, bez obzira na sve nedaće kojima je stalno izložena, opstati, bude mladi ljudi koji nam šalju svoje radove u želji da ih objavimo u vašoj i našoj LATINI.

Tako ovaj put u rubrici TEME donosimo tri rada mladih autora iz tri različita znanstvena polja: arheološkog, povijesnog i klasičnofilološkog. Magdalena Mrčela bavi se estetikom šoka na primjerima, pomalo neočekivano, Marulićevih latinskih epigrama, Franjo Lacković propituje kakav su utjecaj imale agrarne reforme braće Grakhi na društveno-političku transformaciju Rimske Republike, a Marin Buovac obrađuje neke aspekte epigrafičke građe na salonitanskom području. U rubrici PRIJEVODI okušao se mladi latinist Ante Pavelić. On je preveo glasovit autobiografski spis Francesca Petrarce pod naslovom *Epistola posteritati* („Pismo potomstvu”). Doajen časopisa LATINA&GRAECA, Domagoj Grečl, preveo je Horacijevu pjesmu *Fons Bandusiae* („Izvoru Banduziji”), dakako, u izvornom metru i s komentarom.

Vladimir Posavec u rubrici I TO JE ANTIKA ovoga puta obrađuje odlučujuću bitku rimke povijesti – Bitku kod Akcija, Maja Matasović uz pomoć Korine objašnjava svetkovine i običaje u mjesecu juniju, nazvanom prema božici Junoni, a Nina Čengić piše o (su)odnosu grčkog jezika i indoeuropskog prajezika.

Nastava se i u ovom polugodištu djelomično odvijala u virtualnom svijetu: budući da to iziskuje veliki trud i angažman svih nastavnika, malo vremena ostaje za druge aktivnosti, pa tako rubrika LOOMEN EDUCATIONIS ovoga puta donosi samo jedan prilog. U njemu se mladi kolega Tomislav Mokrović bavi baš virtualnom nastavom u doba korone i opisuje projekt i-nastave u sklopu kojeg je snimljen niz interaktivnih videolekcija za sve razine osnovnoškolskog i gimnazijskog obrazovanja.

Školski život postupno se vraća u normalu, a i ostali vidovi svakodnevice također postaju normalniji, pa se to odražava i u rubrici DOGODILO SE: iako se dio događanja još uvijek odvija online, polako se sve iz virtualnog svijeta prebacuje u

stvarni. Nadajmo se da će tako i ostati. U rubrici PRIKAZI pročitajte tri osvrt: prvi od njih prikaz je novog izdanja isusovačkog priručnika za nastavnike iz 17. stoljeća. Priručnik otvara mnoga pitanja i probleme koji muče i današnje nastavnike i koji se pojavljuju i u suvremenom obrazovnom procesu. Drugi prikaz osvrt je na prijevod epilija dubrovačkog latinista Ilije Crijevića *De Epidauro* („O Epidauru”), a treći preporučuje knjigu koja uvodi današnje mlade generacije u svijet antičke (grčke) mitologije. Dakle, za svakog ponešto!

I na kraju prisjetimo se još jednom naših preminulih kolegica i kolega i odajmo im počast uz stihove grčkog znanstvenika Klaudija Ptolemeja.

Οἶδ' ὅτι θνατὸς ἐγὼ καὶ ἐφάμερος· ἀλλ' ὅταν ἄστρον
μαστεύω πυκινὰς ἀμφιδρόμους ἕλικας,
οὐκέτ' ἐπιψαύω γαίης ποσίν, ἀλλὰ παρ' αὐτῶ
Ζανὶ θεοτρεφέος πίμπλαμαι ἀμβροσίης.

„Znam da sam smrtan, da sam kratkovječan, ali kad zvijezda
mnogih promatram put, njihovo kruženje, hod,
tad ne dodirujem nogama zemlju, već u visini
pijem ambrozijski sok koji mi daje sam Zeus.” (preveo Dubravko Škiljan)

Tamara Tvrtković